A populũ Iudęorũ morbo auaritię ſicut dictũ eſt laborantẽ, apprehẽdit in his quos elegit & ab omni terrena cupiditate liberauit, quando venditis omnibus quæ poſſederant,& poſitis eorum preciis
Act.2.g. ad pedes apoſtolorum pauperem vitam communemque ducebãt vnanimes in charitate. Sic ergo per gratiam ſuam Chriſtus eos ab omni illa peſte inſatiabilis auaritiæ ſanauit,& ita dimiſit,id eſt,à iugo legis ſoluit,& in libertate charitatis arbitrio ſuo relaxauit,vt non iam coacti, ſed ſpõtanei bo-
Amãti nihil præcipiendum. na facerent. Quiſquis enim charitate flagrat, non neceſſe eſt, vt ei præcipiatur, niſi vt faciat quicquid voluerit. Dehinc æmulorum inuidiam confutans ſaluator, ait illis: Cuius veſtrum aſinus aut bos in puteum cadet,& non continuò extrahet illum die ſabbati? Quæ ſcilicet ſentẽtia,& inſidiatores conuincit, & ad ipſum noſtræ liberationis
B auctorem ſpecialiter reſpicit. Ipſe enim ſecundum carnis materiam vnus Iudęorum erat,qui carnem ex eorum gente ſuſceperat. Cuius aſinus & bos in puteum cecidit,quia gentilis & Iudaicus populus quem vtrumque ipſe creauerat in ima vitiorum
Aſinus gẽtilis populus,bos Iudaicus. corruit. Aſinus enim gentilem deſignat populum, brutum nimis & oneribus cunctis errorum ſubſtratum: bos verò Iudaicum iugo legis ſubditum. Non ſolum enim aſinus, id eſt, gentilis populus, ſed & bos,id eſt,Iudaicus,eſt in profunditatẽ peccatorum delapſus: quia nec ipſe iuſtificari potuit ex legis operibus. Sed vtrũque dominus extraxit, quia per fidem ſuam vtrumque iuſtificans ad libertatem charitatis eduxit. Et hoc fecit cõtinuò, id eſt, ſine dilatione: qa in baptiſmo deleuit abſq; mora culpas eorum,& dedit eis innocẽtiam. Die ſabbati,id eſt, clara luce fidei & ſcientiæ,in operum legis ceſſatione. Et non poterant ad hæc reſpondere illi: quia eductis de profundo malorum
1. Cor.1.c. duobus populis, & ad lucem fidei conuocatis, ſic ſtultam fecit deus ſapientiã mundi,vt eius ſapientes qui eccleſię ſaluatoris inuident,non inueniant quid reſpondeant econtra & rationabiliter dicant, ſed clauſo ore ſilentium teneant, & interno
C liuore tabeſcant.

Lectio ſancti Euangelij ſecundum Iohannem. Cap. VI. B.

N illo tempore: Erat quidam regulus, cuius filius infirmabatur Capharnaum. Et reliqua.

I Quod in lectione euangelica de vno regulo, & eius filio ſingulariter factum audiuimus, humano generi generaliter conſonare videbimus,ſi adhibita diligentia myſticum intellectum ſuperficiei literæ coaptemus. Regulum autem à rege nomen deductum, & literarum conſonantia demonſtrat, & ſignificatio deductionis approbat. Scimus etiam quia fuere reguli,id eſt,minores re-
Regulus quis. ges. Hominẽ igitur ad excellentiſſimi regis imaginem & ſimilitudinem factũ, dum bene ſe rexit dum ſibi temperãter imperauit,regem fuiſſe quis
Adam rex dubitet? Regnum verò iſtius regis, paradiſus dei fuit,in quo fœlix homo colonus,in quo operarius D poſitus,in quo rex & dominus vt dominaretur ac præeſſet beſtiis & piſcibus atque reptilibus, & auuibus tanquam rex in ſolio collocatus eſt. Sed prohdolor qui hoc modo magnus rex & ſublimatus præſidebat, per inobedientiæ tumorem à regno illo depulſus eſt, & ærumnis ac triſtitiæ expoſitus eſt. Tamen miſerãte deo, cuius miſeratio- *Pſal.144. b.*
nes ſuper omnia opera eius, nõ ex toto miſer homo in perditionis abyſſum redactus eſt: quoniam neque liberum amiſit arbitrium, neque à rationis capacitate alienat⁹ eſt. Perdidit ergo per ſeipſum magnum quid, reliquit autem ei miſericordia cõditoris parum quid. In eo itaque quod amiſit, rex eſſe deſiit, in eo autem quod præ cæteris animalibus ſibi relictũ eſt, quaſi regulus victitauit. Quod ipſa euangelij verba videntur innuere, dicendo: *Adam ex rege regulus.*
quia erat quidam regulus. Per hoc enim quod dicitur erat, quod imperfectæ ſignificationis verbũ eſt, quod ſic ex parte iam præteriit, vt ex parte E videatur adhuc non præteriiſſe, & ſenſum habet ſubſtãtiuum, eſſentia hominis indicatur, quæ iam ex parte tranſierat mortua, & ex parte ægrotabat ſaucia, vt penè nihil eſſet homo qui erat: quoniam infirmabatur & mori incipiebat. Cuius propriũ *Exod.33.c*
nomen tacetur, & dicitur: erat quidam, quia non erat dignus audire noui te ex nomine, nec erat nomen eius ſcriptum in cælis, vt deus illud dignaretur nominare. Nam & nos plerunque quorũdam vocabula, quæ tamen bene meminimus, propter dedignationem prætermittimus, cùm eorum recordationem faſtidimus. Idcirco autem nomen iſtius ſpiritui ſancto viluerat: quia peccator erat: quia infirmus, quia regulus. Cuius filius infirmabatur Capharnaum. Filius eſt, in quo pater affectu paterno ſpecialiter delectatur, quem tenerrimo & toto tanquam ſeipſum confouet amplexu. Hoc in homine interiore animum intelligimus, quem à primo plaſmate vſque ad Chriſtum, multa ſpiritalium febrium incommoditate prætũctum nequaquam dubitamus. Capharnaum autem ager
F pulcherrimus dicitur, & mundus iſte creaturarum ornamentis decoratus, magni opificis ordinatione conſpicuus, ager pulcherrimus non incõgrue intelligi poteſt. Cuius colonus homo vtpote aduena & peregrinus, quanto licentius peccabat, tanto abundantius ægrotabat. Aegrotauit autem hominis portio precioſior, animus videlicet, qui tanquam filius homini debet eſſe charior. Hic cum audiſſet, quia Ieſus adueniret à Iudæa in Galilæam, abiit ad eum & rogabat eum, vt deſcẽderet & ſanaret filiũ eius, incipiebat enim mori. Iudęa quidem confeſſio ſiue laudatio & glorificatio, Galilæa verò interpretatur tranſmigratio facta. Et Ieſus venit à Iudæa in Galilæam, quando à cõfeſſione & laudatione quæ illi ſurſum à ſanctis angelis inceſſanter dabatur, dignatus eſt per carnis aſſumptionem venire ad nos qui tranſmigratione feceramus à paradiſo ad huius vallem miſeriæ. Et hunc eius aduentum audiuit regulus: quia illum per Zachariam homo dicere cõperit, lauda *Zach.9.d*